

Gaarden i Arvesæfte, for hvilket Tilfælde Ministeriet, i Genhold til hvad det har yttret i en anden Strivelse til Stiftsøvrigheden af 30te s. M., finder, at der billigen maatte tilstaaes ham noget lempeligere Vilkaar, end de, der muligt kunde erholdes ved Gaardens Forauktionering til en Fremmed."

Endelig skal jeg tillade mig at forelæse et Sted, som forekom i en Correspondence med Stiftsøvrigheden over Aalborg Stift, der angaaer Afhændelsen af to til Øster- og Vesterassels Sognekald i Aalborg Stift hørende Annex-Gaarde; Afhændelsen har siden fundet Sted, idet de hidtilværende Fæstere vare tilfredse med de Vilkaar, som bleve dem tilbudte. Der er dert for det Første af Indenrigsministeriet yttret — og det er mig kjært at kunne udtale, at i disse Anliggendes Betragtning begge Ministerierne ere fuldkomment enige — „at i Betragtning af alle Forholdene kunde det ikke Andet end tilraaade Salget af de omhandlede Gaarde, men at det dog paa den ene Side maatte ansee Fæsternes Bud for altfor lavt, og paa den anden Side derimod de af Stiftsøvrigheden foreslaaede Vilkaar for vel høie, samt at Fæsternes Bud formeentlig kunde antages, naar Kjøbesummen forhøiedes til 2000 Rbd. for hver Gaard" o. s. v. Dernæst hedder det i Kultusministeriets eget Navn: „Efter hvad der i Sagen er oplyst, kan dette Ministerium vel ikke Andet end ansee de af Indenrigsministeriet foreslaaede Vilkaar for meget billige i Forhold til de paagjældende Gaardes virkelige Værdie; men da Ministeriet derhos maa erkjende, at der under de nuværende Forhold er al Anledning til med Hensyn til Geistlighedens Beneficiar-Fæstegods at imødekomme de paagjældende Fæsteres eller deres Børns Ønske om at erholde Selveiendom eller Arvesæfte med saa megen Billighed, som Hensynet til Beneficiets Lary tilsteder, paa samme Maade, som lignende Hensyn tages ved Afhændelsen af det Staten tilhørende Domainegods, saa har Ministeriet ogsaa i nærværende Tilfælde fundet for sit Vedkommende at burde gaae ind paa de af Indenrigsministeriet foreslaaede Vil-

kaar" o. s. v. Jeg troer, at de oplæste Ytringer, som uden Forbehold ere gjorte til de locale Autoriteter, med hvilke Ministeriet har at forhandle om disse Sager, tilstrækkelig vilde vidne om den Aand, hvori Ministeriet har behandlet disse Sager, og at denne Aand ikke afviger fra de Principer, som Regjeringen i Almindelighed har vedkjendt sig. Jeg troer, at de vise, at Ministeriet er gaaet saa vidt, som det har været berettiget til at gaae. Thi det kan meget ofte være Tilfældet, at Ministeren i høi Grad kunde ønske at skænke mere bort; men Ministeren har ikke Ret dertil. Hvad nu endelig angaaer den specielle Sag, som blev nævnt og som angaaer et Forhold i Hemmeh Sogn i Ribe Stift, saa maa jeg for det første gjøre opmærksom paa, at der i denne Sag aldeles ikke er Tale om Annex eller Mensalgods, men om Præstegaardsjorder. Det er nemlig en Deel af Præstegaardsjorden selv, som, iøvrigt uden efterviselig tilstrækkelig Hjemmel, er bortfæstet i forrige Aarhundredes Slutning. Der er altså ingen Tvivl om, at der ikke hviler nogen Fæstevang paa disse Jordstykker; saasnart Fæstet er udløbet, er man efter Lovgivningen berettiget til at tage dem ind under Præstegaardenes Abling. Jeg maa dernæst strax bemærke, at forsaavidt der er Tale om en Mølle, saa maa man adskille Mølleprivilegiet, der upaatvivleligt er det Væsentligste, og Møllebygningen med Mølleværket, der neppe har en saa stor Bygningsværdi som den antydede. Hiint Privilegium tilhører nu Kaldet, det er Kaldet, som har Ret til at have en Mølle; jeg hører Ytring af Forundring; man kan finde det underligt, men det er nu saa, ikke blot paa dette Sted; det er ikke Ministeriet, som har stiftet dette Forhold, og det er heller ikke Ministeriet, som er berettiget til at bortgive sige Ting; Staten eier mange Ting, som Ministeren kunde finde at være underligt at den har, men han er ikke bespiet til at bortskænke dem, og jeg troer allermindst, at dette Thing vilde være tilfreds med, om Ministeren tilloeg sig en saadan Ret.